

Členjeni naročniki in prijatelji!

Naš priljubljeni list

„Štajerc“

je že v 4. četrtletju IX. svojega letnika. Da ne pride do kakšnega motenja v dopošiljanju, prosimo vse svoje cenjene naročnike, da poravnajo čimpreje naročnino.

Naročnina stane: Za Avstrijo na leto 3 K, na pol leta 1-50 K. Za Ogrsko in Hrvaško na leto K 4-50, na pol in četrto leta razmerno. Da je ta cena tako visoka, so krivi Košutovi veleizdajalci, ki se bojijo „Štajerčevega“ biča. Za Nemčijo na leto 5 K. Za Ameriko 6 K. Za vse druge inozemske dežele se računi naročnina z ozirom na visokost poštne.

Naročnina,

katero naj blagovolijo naročniki čimpreje poravnati, je gotovo tako nizka, da je komaj papir plačan. Mi naprednjaki tudi ne iščemo dobička temveč nam je edini namen, da izvršimo potrebno delo v prid ljudstva. To lahko rečemo, da ni noben slovenski pisani list tako odločno borbo proti ljudskim zatiralcem peljal, kakor naš „Štajerc“.

„Štajerc“ se ne ozira ne na levo, ne na desno, temveč dela edino in izključno za ljudstvo.

„Štajerc“ biča brez usmiljenja vse, kar je ljudstvu sovražnega in škodljivega.

„Štajerc“ hoče na gospodarskem polju zboljšanje žalostnih razmer kmeta, obrtnika in delavca. Na polju politike zahteva, da bi imeli delavni sloji isti vpliv kot gosposka. Na kulturnem polju pa zahteva „Štajerc“ čimveč izobrazbe za vso ljudstvo.

To je naš namen! Kdo ima pogum, da bi očrnil, osmešil ali zasramoval ta namen? Mi pravimo: Vero se ne sme omadeževati s politiko! Narodnost se ne sme zlorabljati v strankarske namene. Kmet, obrtnik in delavec pa so večni stebri človeške družbe in brez njih, proti njih volji se ne sme ničesar več zgoditi.

Zato pa ne sme manjkati „Štajerc“

v nobeni hiši.

Delajte, razširjajte vaš list, naročajte se, agitirajte za nove naročnike. Ako vsak naših odjemalcev pridobi le enega novega naročnika, potem pridemo do velikanskega števila naročnikov

30.000.

Potem pa nam bode tudi lahko ustreči vsem zahtevam, ki jih stavijo naši odjemalci!

Na delo torej, naprednjaki!
Uredništvo in upravnništvo.

Gospodarske.

Zimski mošancelj, glavna štajerska sadna vrsta. (Poročilo deželne sadje in vinorejske šole v Mariboru.) Mi ga hočemo imenovati prijatelja, resničnega, zvestega in hvaležnega, naš stari, ljubi, tolkrat priznani mošancelj, ki stoji že od časov naših pradedov na solčnih višavah naše lepe zelene štajerske domovine. Kaj bi bila štajerska sadjereja brez mošancelja, nobena druga sorta ga ne more nadomestiti, njega, ki je tako pripraven za pošiljanje, ki je tako trpežen in čegar ime se na največjih evropskih trgih za sadje s častjo imenuje. On daje prav za prav denar našim štajerskim sadjejem, ki ga torej zaradi tega že desetletja sem v posebi meri negujejo in sadijo. Že pred stolti leti je bil mošancelj, kakor posnemamo iz starih zapiskov, razširjen skoro po vseh štajerskih sadunosnikih; takrat pa še ni imel tega imena, ker se je imenoval „štajerski Borsdorfer“. V kratkem času so pisali o njem, da tudi brez posebnega obiskovanja obilno rodi. Razun te lastnosti, ki se pri njem najde še danes v veliki meri, je še ena druga lastnost, ki mu je, davno, predno so postavili železnico, dajala posebno vrednost: da se da tako lahko razpošiljati. Takrat so mošancelje, namenjenje na Dunaj, Solnograd ali Ogrsko pošiljali na navadnih tovornih vozovih brez posebno skrbnega zavoja; umevno je, da je

že takrat moral brez škode marsikaj prenesti, da je lahko prišel lep in neškodovan, kamor je bil namenjen. Te dobre lastnosti mošancelja so mu tudi primogle do zmage nad mnogostevilnimi in najrazličnejšimi vrstami sadja, ki so se v zadnjih letih za poskus sadile na štajerskem. Tako je n. pr. leta 1839. razdelil sadni vrt stalnega vzorčnega gospodarstva v Gradcu med štajerske sadjereje cepike in mlada drevesca od 470 jabolčnih vrst, da jih za poskus nasadijo in potem opazujejo, ali se ne bodo obnesle. Dasi smo dobili na ta način mnogo izvrstnih vrst namiznega sadja, ki je zelo dragoceno, vendar so morale vkljub njegovi neznatnosti biti dobre lastnosti mošancelja tako velike, da je zmagal toliko število drugih sadnih vrst in da se danes po pravici imenuje kralj štajerskega sadja. Mošancelj uspeva najbolje v bregovih do 500 metrov nad morjem, na prisojnih mestih pa gre večkrat še mnogo višje. Da si je najbolj razširjen v Vzhodni štajerski, kjer je nasajen v velikanskih množicah, vendar ga cenijo tudi po drugih delih dežele. V Slovenskih gorah, pri Sv. Lenartu, Ormožu, Ljutomeru, Brežicah, Čmureku, Radgani, v Savinjski dolini, pri Konjicah, Slovenski Bistrici in mnogih drugih krajih je mošancelj za grčevje najprimernejša in najbolj dragocena sadna vrsta. Od zemlje ne zahteva ravno mnogo; vendar pa se zdi, da mu peščnata, mala mokra in ilovnata zemlja najbolj vgaia. Dasi že dolgo znan in prijubljen, vendar je bil prvič šele leta 1877. znanstveno opisan. Najdeta se dve vrsti mošancelja; prvi je stiščen, ploskec, drugi visok, zadnja vrsta je dragocenejša; trebalo bi, da se sadjereji ozirajo edinele na njo. Obžalovati je, da se mošancelja rada prime pegavost, a vendar lahko s pravočasnim skropitjem z bakreno galico in apnom to bolezen uspešno zatiramo. Če so mošancelji kedaj drobni in mali, potem se jim mora primerno pognojiti. K sklepu pa še se naj glasi po vseh krajih zelene štajerske dežele: Vi sadjereji po bregovih, sadite v prvi vrsti visok, štajerski zimski mošancelj in precepote mlada drevesa drugih manj dobrih vrst z njim; potomci se bodo hvaležno spominjali vaše skrbi in Vi in Vaši otroci boste imeli obilno plačilo. V deželnih drevoznih se iz vseh doslej opisanih vzrokov mošancelj v veliki meri sadi, a tudi zasebne drevesnice, velike in male, in šolske drevesnice naj se ozirajo na to in naj v večji meri gojijo zimski mošancelj, da ga bomo imeli v dovolj velikem številu. Če se bo mošancelj primerno razširil potem bo to v doglednem času blagoslov za štajersko deželo in mi se bomo uveljavili s štajerskim sadjem na svetovnem trgu za sadje.

Strokovni učitelj Otto Bräders.

Kmetje, pozor pri nakupu umetnih gnojil!

Kmet Janez Pivec v Kočnem, p. Laporje pri Slov. Bistrici poroča: »Pri kmetih je zanimanje za poskusno gnojenje veliko, to tem bolj, ker je lansko leto neki agent veliko ljudij osleparil in več vagonov umetnega gnojila razprodal. Uspeha seveda ni bilo nobenega, samo denar so zavrgli. Jaz sem svojočasno svaril pred tem sleparstvom, seveda je bilo prepozno, ker se je že bil vsaki podpisal. To bodi vsakemu, ki hoče kupiti umetna gnojila, v svarilo ter se priporoča, umetna gnojila kupovati ne od neznanih potujočih agentov, ampak pri dobro znanih domačih trgovcih. To sleparstvo se dogaja najbolj le pri takozvanih mešanih gnojilih, ki imajo po dve rastlinski hranilni snovi (dušik in fosforovo kislino), ali pa po tri (kali, fosforovo kislino in dušik). Če se superfosfati mešajo z žveplenokislim amoniakom, nastane amoniakov superfosfat, ki ima 2 do 9% dušika in 9 do 16% v vodi raztopne fosforove kisline. Zmes superfosfata s kalijevimi solmi daje kalijev superfosfat, ki ima 8 do 12% v vodi raztopne fosforove kisline in 4 do 10% kalija. Gnojilo s tremi hranilnimi rastlinskimi snovmi je kaliamoniakov-superfosfat, ki ima 2 do 6% dušika, 7 do 9% v vodi raztopne fosforove kisline in 4 do 10% kalija. V nekaterih krajih ta mešana gnojila zelo rabijo, ker se baje prav dobro sponašajo. Če se pa pomisli, da se ravno z mešanimi gnojili najbolj slepari in da vsak kmetovalec lahko sam kupi posamezna gnojila, ki so v mešanih gnojilih, in jih tudi lahko sam meša, in nadalje, da tvorničarji za mešanje vedno precej računijo, potem iz teh vzrokov ne bomo priporočali rabiti mešanih gnojil, če se lahko kupijo posamezna gnojila. Nadaljna in sicer najbolj slaba stran mešanih gnojil je ta, da z njimi ni mogoče zadostiti posameznim kmetijskim rastlinam, če te ali one hranilne snovi zahtevajo v obilnejši meri, kajti mešana gnojila niso nikdar mešana v praviem razmerju in ravno to je najvažnejše pri gnojenju z umetnimi gnojili, da damo vsakej rastlini ravno toliko posameznih hranilnih snovi, kolikor jih pač po naravi potrebuje. Z mešanimi gnojili pa damo od jedne hranilne snove preveč, od druge zopet premalo in to je krivo, da je uspeh gnojenja slab. Za travnike na primer se naj vedno vzame na 1 ha 600–700 kg kaj-nita (ali 200 do 250 kg 40% kalijeve soli) in 700–800 kg Tomasove žlindre. Tudi gnojenje s samo Tomasovo žlindro je napačno.

Vino zvrsi, ako ni sod vedno poln in dobro zavehan; poloti se ga kanin alkohol in ogljenčeva kislina izhlapi iz njega. Če ni bil sod dalj časa poln vina, dobi vino tudi nekaj zaduhel duh. Tako vino se popravi, ako se ga zmeša s mladim vinom, katero ima mnogo ogljenčeve kisline, ali pa če se ga zlije na sveže tropine, da na teh nekoliko časa vre.

Mazanje sadnih dreves z vapnenim beležem. — Ako namažejo ludad sadnega drevja z vapnenim beležem, zamažemo vse razpoke, v koje poklada razen škodljiv mrčes svojo zalego, mrčesova zalega pa, ki se v razpokah nahaja, ne more izlesti izpod vapnene krene. Drevesni lubad postane na to tudi bolj gladek in mrčes ne najde več tolikoga zavetišča za svojo zalego. Vapneni belež pomori mah in lišaje in jih v rasti ovira. Drevesa, namazana z vapnenim beležem, ko ženejo kasneje nego

onega, ki misli na njej staviti hišo, potem stane kvadratni meter mogoče 15 do 20 K, večkrat celo 40 do 50 K — isti kvadratni meter, ki je pred kratkim časom veljal le 50 vin.

Seveda je stavba na taki zemlji zelo draga, in najemnik se po pravici pritožuje o velikanski najemnini, ki jo mora plačevati za stanovanje. Zabavlja na gospodarja, v katerem vidi svojega tlačitelja. Ne pomisli pa pri tem, da je ravno gospodar oni, ki je najbolj tlačjen. Navadno ima po dve do tri hipoteke na stavbi in ima vedno skrbi, da spravi pravočasno denar za obresti skupaj. In če ima smolo, da je par stanovanj nekaj časa popolnoma praznih in da ne more poskrbeti obresti, potem se mu zna zgoditi, da pride hiša na prisilno dražbo, pri kateri bo še eno malo, kar je bri stavbi res njegova last, izgubil.

To je namreč posebno značilno na naših hipotekah, da se upnik ni treba ozirati na to, ali zadolžen posestvo uspeva, ali kaj nese ali ne. Ali ima hišni gospodar najemnike ali ne, ali je pri kmetu letina dobra ali slaba, to je popolnoma vse eno: obresti se morajo plačati. Pri hipotekah riskira dolжник vse, upnik nič. Dolжник mora vsako nezgodo, vsako izgubo trpeti. Če ne more premagati teh nezdod, potem ga upnik kratkotalo posadi na cesto. Hipoteka je na vsak način varna; njej se ne more nič zgoditi. Če zgori hiša, ne zgori dolg; on ostane na zemlji. Celo, če bi celo mesto razdril kak potres, dolgovom to prav nič ne škoduje. Dolgov se ne dajo uničiti in trajajo večno. Dolg je na nek način celo nekaj nadnaravnega, nadzemeljskega; vse pozemeljske stvari se namreč počasi obrabijo in propadejo, dolga se ne prime ne dež, ne veter, on je večni — dokler je ljudstvo zdravo in se najdejo delavni ljudje, ki plačujejo obresti. Ali tega ne zdrži nobeno ljudstvo na dolgo časa; pod rimskim pravom se je zgrudil še vsak narod, prvi pa Rim sam.

K bistvu rimskega prava spada, da je kapital nekaj nedotakljivega, takorekoč svetega. Najprej pride kapital, potem človek. Človek in njegovo delo stojita s svojimi pravicami v vrsti za kapitalom. Človek se lahko ubije, cel narod se lahko nniči, kapitala se ne sme nihče dotakniti. Če so rokodelci s svojimi rokami in materijalom postavili hišo in jim posestnik hiše dela ne more plačati, nimajo nobene pravice do hiše; pravico imajo oni, ki so pravočasno dali na zemljišče vpisati hipoteko — dasi je bila mogoče samo navidezna in ni lastnik dal niti belica za njo. Tako hoče formalizem rimskega prava. (Šele v novjšem času se je to malo ublažilo s tem, da se mora za potreščine iz zahteve pri stavbi dati primerna jamščina.)

Torej se nam nikakor ni treba čuditi, če preminjajo ljudje in vse pozemske stvari in če ostane nad vsemi nazadnje le kapital kot velikanski zmaj, ki jih duši s svojo strupeno sapo in ki jih trga in požira.

S kapitalom je v zvezi mnogo slabih stvari in posledic. Tukaj ni prilike, da bi jih vse naštevati. Čuditi se moramo pač, da ljudstva, pri katerih velja to oderuško in roparsko rimsko pravo, še vedno živijo.

To tuje pravo je pri nas gospodarilo že tako dolgo, da marsikdo misli, da brez njega, sploh ne gre. In vendar gre. Jedna najkulturnejših evropskih držav ne pozna rimskega prava in njegovega oderušstva pri zemljiščih: Angleška. Kdo ve, ali ni mogoče ravno usled tega postala tako močna. Angleška zemlja je takorekoč last krone in se ne sme prodati, niti zadolžiti. Kdor hoče tam zidati hišo, temu ni treba kupiti stavbenega prostora, ker oa vzdme za 99 let v našem. Za to so v velikanskem Londonu stanovanja razmeroma ceneja kakor pri nas na evropski celini. Zato stanuje angleški delavec bolj mirno in varno v svojem stanovanju, ker se mu ni treba bati, da bi ga pregnali spod strehe, mu zvišali stanarino ali pa mu hišo prodali na dražbi. Zato je na Angleškem spekulacija z zemljišči pri spekulaciji ogromno zaslužiti, spekulirajo Angleži s svojim kapitalom pri nas, ker jim je to doma prepovedano. Doma so sami prosti, nas, tujce pa skušajo zaslužiti. Angleži pa se ravnaajo pri tem samo po svetopisemnih besedah: Tujca lahko odiraš, lastnega brata ne smeš.

Th. Fritsch.

navadno, zato tudi pozneje cveto, kar je posebno za naše hribe, kjer nastopijo včasih pozni pomladinski mrazovi, ki cvetje pokončajo, velike važnosti. Najboljši čas za mazenje dreves z vapnenim beležem je jesen in zima. Za belež naj se vzame sveže ugašeno vapno in sicer na vsak hektoliter vode 4—5 kg in doda naj se temu še ¼ kg modre galice. Preden se namaže z beležem, ostrže naj se stara debla z drevesno strguljo, mlada pa očisti z jekleno drevesno ščetjo, pazi pa naj se, da se odgrne le mrtvi, ne pa zeleni ali živi lubad. Strže naj se ob vlažnem vremenu, a pod drevesno krono naj se položi po tleh stare vreče ali rjuhe, da vse kar odpadne, pade na nje; to naj se potem spravi in sežge. Pobeli naj se z židarskim čopičem in sicer ne le deblo, ampak kolikor mogoče tudi veje in vrhe. Kočno naj se z ročno škropilnico, kakoršna se rabi za škropljenje trt, poskropi z beležem vse, kar ni bilo pobeljeno in sicer ob suhem vremenu, ko ne zmrzuje.

V slučaju, da ima tele drisko, priporoča »Nemška kmetijska živinoreja«, naj se mu da, ako gre od njega kislino in smrdeče blato, najprej kako lahko dristilo kakor n. pr. nekaj žlic ricinovega olja ali nekoliko centigramov kalomela. Ako ga že več časa napenja in ima drisko, naj se mu da večkrat na dan malo žličico ogljeno-kisle magnezije ali pa krede, za tem pa, oziroma se na velikost in starost pri tem, vsak dan 4 do 6 krat, za nožovo špico ali žličko tanalbinske ali tanoforne.

Če kopita razpokajo, naj se vzame enako množino medu in navednega voska in raztopi oboje skupaj na žerjavi. Kopito naj se najpoprej zgoraj in spodaj do dobrega osnaži, razpoke in špranje naj se z mlačno vodo dobro opere in končno namaže s pomočjo čopiča z gori navedeno raztopino. Ako se to večkrat ponavlja, kopito prav gotovo popolnoma ozdravi.

Da se mleko ne prismoči, naj se ne dene nikdar vret v suho posodo, ampak v lonec ali kozico, v kateri je bila dalj časa voda, ali pa tako, ki se je poprej dobro namočila v vodi.

Da preženeš deževne gliste iz cvetličnih loncev, položi na vrh zemlje tli cvetlice ognojito jabolko. Kmalopribežejo gliste na jabolko, te poberi in položi jabolko zopet na mesto. Jabolko zvabi vse gliste iz zemlje, ker jim gre v slast.

Mlade koprive so jako dobro sredstvo za osnaženje šip. Če je bila šipa tudi od solca postala meglena, se z njimi popolnoma očisti.

Puške, pistole, samokresi, vse lovske potrebščine in šivalne stroje se kupi najboljše in najceneje pri kot strogo realni in solidni znani trdkri F. Dušek v Opočno drž. žel. (Česko). II. cenik zastojn in franko.

Loterijske številke.

Gradec, dne 17. oktobra: 19, 12, 22, 87, 60.
Trst, dne 10. oktobra: 62, 19, 77, 59, 51.

Geno perje za postelj

ena kila sivaga, slisanega K 2—, na pol belega K 280, belega K 4—, prima mehke K 6—, visoko prima, najboljša vrsta K 8—, peresje (daunen) sivo K 6—, belo K 10—, od 5 kil naprej franko!

Gotove postelje

iz lesnega, rdečce, plave, rumeno ali belega inleta (Nanking), ena tuha, velikost 170×116 cm. z 2 glavnima blazinoma, 80×88 cm, dobro napolnjene, z novim, sivim, čistim, krepkim in trajnim perjem K 16—, Napol-daune K 20—, daune K 24—, tuha sama K 12—, 14—, 16—, glavne blazine K 3—, 250, 4—, pošlje po povzetju, zavoj gratis, od K 10— naprej franko 728

Max Berger, Deschenitz št. 229, Böhmervald.

Kar ne dopade, denar nazaj ali izmenjava. Cenik zastojn in franko.

Letošnje orehe

kupi po najboljši ceni veletrgovina 730

Ed. Suppanz, Pristova.

Trgovina

z mešanim blagom, žganjem itd. na dobrem glasu se takoj da ali v najem ali na račun radi bolezni; več se izve pri Anton Reicher, trgovec in gostilničar, Sv. Barbara v Halozah. 722

Dva pridna mizarja

ter en

dobijo trajno delo. Tudi se sprejme en mizarški in kolarski učenec. Dopisi na »Weiss, Wagnermeister, Kindberg, Obersteier.« 724

Učenec

se sprejme pri g. Karl Kasper, Ptuj. trgovina z mešanim blagom in zaloga smodnika, Herrensasse 11. 703

Pohištva!

v veliki zalogi, kakor tudi matrace, divani, otroče postelje, postelje vloga, podglavničke itd. itd. po najnižji ceni, tudi na obroke, priporoča P. Šebre v Mariboru, Tegethoffova cesta 23. 642

Močni učenec za pekarijo

se sprejme v pekariji Muek v Mariboru, Koroska ulica 11. 681

Kovaški pomočnik

se takoj sprejme pri g. Antonu Künit v Duhavi, Zavre (Sauritsch). 691

Pridni konjski hlapec,

ki se rabi za gajšica (voznika kruha) se takoj sprejme pri g. Joh. Böhm, umetni mlin v Fraunheimu. 697

Pridni mlinarski učenec

se takoj proti mesečni plači sprejme pri Joh. Böhm, umetni mlin v Fraunheimu. 698

Pridni viničar

z 4 do 6 delavskimi močmi, se sprejme pri vinogradskem oskrbniku g. Karola Scherbaum v Framu. Več se izve pri g. Jožetu Wratschko, trgovcu v Ptuj. 675

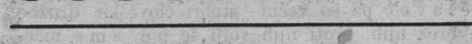
Gostilna z mesarijo

se vzame na račun ali v najem do 1. novembra 1908. Pisma naj se pošljejo pod »Gostilna 18« na upravnishno »Štajerca« Ptuj. 709

Iščem v primernem kraju

posestvo

ki bi merilo 17—20 oralov. Prodajatelj naj se blagovoljno obračati na Peter Pangercič, Suhadole, pošta Komenda pri Kamniku. 723

Št. 44.931

II. 6576 08.

RAZGLAS.

Štajerski deželni odbor je sklenil, da priredi tudi leta 1909 stalne viničarske tečaje v svrhu temeljite izobrazbe viničarjev v ameriški trtni kulturi in v prometu sadno-drevesne šole ter v ureditvi sadonosnikov in ravnanju z njimi. Ti tečaji se bodo vršili na:

1. deželni sadjarski in vinogradniški šoli v Mariboru;
 2. deželni viničarski šoli v Silberbergu pri Leibnicu;
 3. deželni viničarski šoli v Ljutomerju;
 4. deželni viničarski šoli v zgornji Radgoni;
 5. deželni viničarski šoli v Skalici pri Konjicah.
- Ti tečaji pričnejo s 15. februarjem in končajo s 1. decembrom 1909.

Sprejme se:

v Mariboru	14
v Ljutomerju	12
v zgornji Radgoni	16
v Leibnicu	24 in
v Skalici pri Konjicah	20

sinov posestnikov in viničarjev.

Ti dobijo na imenovanih zavodih prosto stanovanje, polno hrano in poleg tega mesečne plače 8 kron. Izobrazba v teh tečajih je v prvi vrsti praktična in le v toliko tudi teoretična, v kolikor je to za predelave in samostojne viničarje neobhodno potrebno. Po končanem tečaju dobi vsak udeleženec spričevalo o svoji sposobnosti.

Da se sprejmejo v enem teh tečajev, vposlati imajo prosilci svoje prošnje, ki jih ni treba kolekovati, do najkasnejše zadnjega decembra 1908 deželnemu odboru.

V tej prošnji je izrecno povedati, v katero preje omenjenih viničarskih šol želi prosilec vstopiti in je prošnji priložiti:

- 1) dokaz o dokončanem 16. življenjskem letu;
- 2) naravnostno spričevalo, katerega mora župnijski urad potrditi;

3) zdravniško spričevalo, da ne trpi prosilec na kakšni nalezljivi bolezni;

4) odpustnica iz ljudske šole.

Pri vstopu se morajo udeleženci zavezati, da ostanejo od 15. februarja pa do 1. decembra 1909 nepretrgano v tečaju in da bodejo ubogali vsem izobraznim tikočim se naredbam deželnih strokovnih organov.

Gradec, 28. septembra 1908.

Od štajerskega deželnega odbora

726

Edmund Graf Attems m. p.

Gostilna

dobra s trafiklo toči žganje, in vse na lepem prostoru in brez konkurence, 4 oralov njiv se proda za 7600 kron. Kje? pove Franz Jesovešek, železniški čuvaj stanujoč pri postaji Hoče. 713

Pekovski učenec

se takoj sprejme pri g. Johan Turtschitsch, pekovski mojster, Gratwein. 712

Iz hvaležnosti

daje na prsih bolanim na pljučah trpečim bolnikom radovoljno pojnila. Vpraša se pri K. Hedrich, vodja fabrike Deutsch-Lugos v Banatu, Parvygasse 752. 717

Pekovski učenec

v starosti od 14 do 16 let se pri celi oskrbi sprejme pri g. Ludwig Tekautz, pekovski mojster, Strass pri Spielfeldu. Priinese naj se šolsko spričevalo seboj. 715

Krepki pekovski učenec

se takoj sprejme v Generjeri pekariji v Policanah.

Učenec

z zadostno šolsko izobrazbo, zdrav, slovenskega kakor nemškega zmožen, se takoj sprejme pri g. Jos. Strinz, špecerijska trgovina, zaloga žganja, moke in otrobov itd. Celje. 727

St. 44.742
II. 6.550 1908.

Razglas.

Naročitev ameriških trt za plačilo iz združenih državnih in deželnih nasadov za nasadno dobo 1908/1909.

Štajerski deželni odbor imel bo za prodati v prihodnji spomladi iz združenih državnih in deželnih nasadov naslednje množine ameriških trt, in sicer:

1. 700.000 ceplencev, večinoma od laške graševine, belega burgundca, zelenčiča, rumenega šipona, bele in rdečce žlahtnine, rdečega traminca, renske graševine, muškotelca, cepljenih na riparijo Portalis, vitis Solonis ali rupestris Montikole.

2. 450.000 korenjakov od riparje Portalis, vitis Solonisa in rupestris Montikole.

3. Dva milijona ključev od zgoraj imenovanih treh podlag in od Goetheja štev. 9.

Cena trtam je:

I. 1000 komadov ceplencev 200 kron za imovite posestnike, 140 kron za vse druge.

II. 1000 komadov korenjakov 24 kron za imovite posestnike, 16 kron za vse druge.

III. 1000 ključev 10 kron.

Deželni odbor si pridrži pravico, naročnikom od več kakor na 1000 ceplencev in 3000 korenjakov ali ključev zmanjšati naročeno množino trt, ravnanje se po številu oglašanih naročil.

Naročila na te trte naj se vložijo do 15. novembra t. l. naravnost na deželni odbor v Gradec ali pa skozi občinske urade, pri katerih se dobe v ta namen narejeni naročilni listi.

Občinski predstojniki morajo izpolnjene naročilne liste odposlati takoj deželnemu odboru v Gradec.

Naročila, ki se vložijo do 15. novembra, se bodo zbiralna in trte potem razdelile razmeroma med vse naročnike, ako jih ne bi bilo toliko, da dobi vsaki naročeno število.

Vse te trte se bodo oddajale le štajerskim posestnikom in morajo tudi oni naročniki, kateri vložijo prošnje naravnost na deželni odbor, do prinese potrdilo od občinskega predstojništva, da imajo res vinograde v občini.

Cene veljajo na mestu, kjer se bodo trte odkazale, in se mora znesek izplačati pri prjetju. Ako se trte odposljejo po železnici, se bo znesek povzel. Stroški za zavitek in dovoz se bodo posebej zaračunili.

Na vsakem naročilu je natanko navesti 1. ime (tako napisano, da se lahko čita), biva lišče in stan naročnika; 2. davčna občina, v kateri se nahaja vinograd, ki ga hoče naročnik obnoviti; 3. vrsta trte (sorta), katero želi; 4. zadnja poštna ali železniška postaja.

Ako bi zaželjena vrsta pošla, bo se ona drugo enako nadomestila, ako si naročilec tega odločno ne prepove.

Trte se morajo pe naročnikih ako mogoče osebno prevzeti, če se po železnici doposljejo pa takoj po vsprejemu pogledati.

Pritožbe se morajo vložiti takoj na vodstvo trtnice; na poznejše pritožbe se ne bode oziralo.

Gradec, dne 25. septembra 1908.

Od štaj. deželnega odbora.

725

Edmund Graf Attems m. p.

